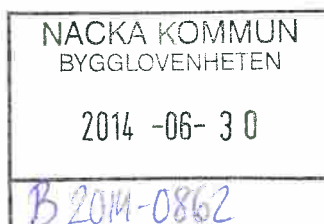


Fastighetsbeteckning: Sicklaön37:57
Namn/Gatuadress: F.d. linoljelager Henriksborg
Kommun, Stadsdel: Nacka
Ärendenr:



2014-03-24
Rev 2014-04-28

Antikvariskt utlåtande angående ombyggnad av fastigheten Sicklaön 37:57, Nacka

Stockholms Byggnadsantikvarier har ombetts att utföra en kulturhistorisk värdebeskrivning av den befintliga byggnaden på fastigheten Sicklaön 37:57. Utlåtandet beskriver den befintliga byggnadens värde, utan att kommentera aktuellt ombyggnadsförslag. Utlåtandet önskas som underlag vid handläggning av bygglovsärendet.

Bakgrund

Oljefabriken G Sommelius och Co uppförde år 1888 en stor fabriksbyggnad i området vid Henriksborg där man förädlade raps- och linolja som transporterades med båt till den intilliggande kajen. Senare tillkom även en fabrik där man tillverkade oljeimpregnerade produkter såsom linoleummattor och vaxdukar. Den nu aktuella byggnaden användas som linoljelager till dessa fabriker.

Det sk linoljelagret exakta byggnadsår är okänt men troligen uppfördes det under mitten av 1800-talet då ett kimröksbruk etablerades i området eller i samband med oljefabrikens etablerande år 1888.

För mer ingående historik samt byggnadsbeskrivning se Antikvarisk förundersökning utförd av Nyréns arkitektkontor daterad 2000-06-15.

Byggnaden har stått tom en längre tid, eventuellt sedan 1960-talet då oljeverksamheten i området avvecklades, och förfallet har gått långt. De

stickbågsformade tegelvalven ovan fönsteröppningarna har rasat och lagats med horisontellt murat tegel. Även vid öppningen på den östra fasaden har muren lagats med tegel. Invändigt har bjälklag rasat, träd och annan vegetation tagit över. Ett provisoriskt tak av korrigerad plast har byggts på för att stoppa förfallet.

Kulturhistoriskt skydd

Byggnaden skyddas i detaljplan nr 280 med skyddsbestämmelsen q, som anger att "Byggnaden får inte rivas. Exteriören får inte förvanskas".

Kulturhistoriska värden

Byggnaden utgör ett viktigt historiskt dokument som en del av det tidigare industriområdet och har ett högt samhälls- och industrihistoriskt värde. Byggnaden är en viktig vittnesbörd om den verksamhet som tidigare bedrivits i området.

De viktigaste byggnadsdelarna att bevara vid en kommande ombyggnad är följande;

- Byggnadskroppens kubliknande volym med slutna fasader
- De massiva gråstensmurarna med ankarslutar
- Gatufasaden med järnlucksförsedda muröppningar

Utlåtande

Då byggnaden har stått tom en längre tid och förfallet har gått långt är det av stor vikt att hitta ett användningsområde som gör att byggnaden kan återanvändas. Att bygga om det f. d. linoljelagret som i dagsläget är en ruin, kräver stora insatser. Små ingrepp, utan att den ursprungliga

byggnadskroppens genuina karaktär förvanskas, får man acceptera då alternativet är fortsatt förfall till dess att rivning blir nödvändigt.

Eftersom dokumentation saknas för byggnadens ursprungliga gestaltning är målsättningen för kompletterande utformning av byggnadskroppen följande;

- Då man inte vet hur taket (påbyggnaden ovanpå muren) ursprungligen såg ut är det att föredra att göra ett modernt tillägg som tydligt skiljer sig mot den ursprungliga byggnaden.
- Ett kompletterande tillägg skall utföras så att den ursprungliga byggnadskroppen fortfarande är tydligt avläsbar från alla håll.
- En ny byggnad bör utformas så att den inte dominerar över ruinen på ett sådant sätt att ruinen upplevs som undergiven den nya byggnaden.
- Det är viktigt att byggnaden bevarar sin slutna karaktär, fler öppningar i den ursprungliga stenmuren än de befintliga är ej lämpligt. Dock kan en ny håltagning för en sidoentré godkännas för att uppfylla gällande tillgänglighetskrav.
- Eventuella nya bjälklag eller fönsterkarmar bör infogas utan att de ursprungliga murarna tar skada.

Detta är Stockholms Byggnadsantikvariers bedömning, slutlig bedömning görs i samband med bygglov och bygganmälan.



Sofia Bruto

Byggnadsantikvarie

Certifierad sakkunnig kontrollant av kulturvärden, Kul2

Bildbilaga



Det f.d. linoljelagret ligger i
ett område med höga
industrihistoriska värden.
Sba20121025sb 016



Ett provisoriskt plasttak har
byggts på för att förhindra
ytterligare förfall.
Sba20121025sb 002



Gatufasaden med dess
järnlucksförsedda lastportar.
Sba20121025sb 003



De ursprungliga
stickbågsformade tegelvalven
har rasat på tre av fyra
lastportar och ersatts med
liggande murat tegel.
Sba20121025sb 005



Byggnaden ligger i
soutterräng med en enkel
träöppning på den västra
sidan.
Sba20121025sb 008



De massiva gråstenmurarna
med mindre kilstenar.
Sba20121025sb 010



De kryssformade
ankarslutarna började
tillverkas på 1700-talet och
användes under hela 1800-
talet, det är alltså inte möjligt
att åldersbestämma
byggnaden utifrån dessa.
Sba20121025sb 006